

कर्मचा-याची कर्तव्ये

अनुसूची " ज "

मुख्याध्यापकाची कर्तव्ये

१) शैक्षणिक बाबी संबंधीची कर्तव्ये

मुख्याध्यापक ज्या एका किंवा अनेक वर्गांना स्वतः शिकवितो त्या संबंधातील त्याचा शिक्षक या नात्याने असलेल्या कर्तव्य खेरीज शासनाकडून वेळेवेळी देण्यात येणा-या निर्देशाच्या अधिअनतेणे मुख्याध्यापक

अ) त्याच्या शाळेतील सर्व विद्यार्थ्यांचे शिक्षण व शारीरिक शिक्षण क्षमतेने व प्रभाविपणे होण्यासाठी सामान्यता: जबाबदार असेल

ब) शाळेत वक्तशीर पणे हजर राहिल, नेमणूक दिलेल्या शाळेच्या तासांमध्ये शाळेत उपसतील राहिल, शाळेतील कामाकडे पूर्णपणे लक्ष देईल, आणि शाळेच्या तासामधे कोणतेही खाजगी काम करणार नाही

क) शिक्षकाच्या कामाचे प्रमाण नियमित व नियंत्रित करले आणि शाळेतील शिक्षणाचा दर्जा राखण्यास जबाबदार असले

ड) नियोजन व मूल्यमापन या संबंधात स्थूल मार्गदर्शक तत्वाची तरतूद करण्यास जबाबदार असेल.

इ) तो एक किंवा अनेक वर्गांमध्ये असलेल्या विद्यार्थींचे व्यवस्था करण्यास आणि वर्षभरातील त्याची प्रगती व नियत कालीन तसेच ज्या सत्रात परीक्षांचा निकाल यावरून त्यांना वरच्या इयत्तत पाठविण्यास जबाबदार असेल

फ) शाळा समिती बरोबर विचार विनिमय करून, पाठ्यपुस्तके, हस्तपुस्तिका, स्वध्याय पुस्तिका इ. विहित करील

ग) दिशानिर्देशण पाठ्यक्रम शिकून घेईल व ते यथ्यस्वीरित्या पूर्ण करील

ह) माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (एस एस सी) व उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (एच एच सी)

या परीक्षा मध्ये विद्यार्थींची शैक्षणिक कामगिरी सात्यताने निकुष्ट दर्जाची राहिलतर उतरदाई असले

२) सामान्य प्रशासन विषयक बाबी संबंधातील कर्तव्ये

मुख्याध्यापक हा -

अ) शाळा सुरळीत व कार्यक्षम रित्या चालवण्या बाबत व्यवस्थापक वर्गाला जबाबदार असेल.

ब) १) मुलांनी शाळेत नियमित यावे यासाठी त्याच्या पालकांना प्रवृत्त करील

२) शाळेत गैरहजर राहणा-ऱ्या मुलांच्या पालकांशी आपल्या सहाय्यकांच्या मदतीने संपर्क साधून त्याच्या मुलाच्या गैरहजेरी च्या अथवा अनियमित उपस्थितीच्या कारणाची चौकाशी करून मुलांनी नियमित पणे शाळेत

हजर राहण्याची व्यवस्था करावी - - - १ - - -

यासाठी त्यांना प्रव्रत करून आपल्या शाळेतील हजेरी वाढवण्यासाठी शक्य ते सर्व प्रयत्ने करीन

क)विध्यार्थानी आणि पालकांनी अर्ज केल्यावर आणि फी विहित केली असल्यास ती भरल्यानंतर शाळा सोडल्याची प्रमाणपत्रे किंवा सर्वसाधारण नोंदवहीतील उतारे देईल.

ड)शिक्षणाधिकारी यांनी विहित केलेल्या अनुसूचीच्या चौकटीत कामाचे दिवस व सुट्ट्या याची संख्या निश्चित करील आणि दरवर्षी शाळेचे वेळापत्रक तयार करील

ई)शाळेच्या सर्व नोंदवह्यात वेळापत्रक अभिलेक योग्य प्रकारे ठेवण्यास जबाबदार असेल

फ)बेठ खेळ व क्रीडा नियमित परीक्षा होणे व सह शालेय गोष्टीची व्यवस्था करणे इ.शाळेचे सर्व साधारण कार्यक्रम आयोजित करण्यास जबाबदार असले

ग) आपल्या शाळेतील विध्यार्थानी स्वच्छतेची व टापटीपी ची सवय लागावी आणि त्याची वर्तुणूक व शिस्त या बद्दल जबाबदार राहिल

ह)आपल्या सह्यकांच्या कामावर नियंत्रण, देखरेख ठवील त्याच्या कामात समन्वय साधिल, त्याची कार्यक्षमता व शिस्त या विषयी उत्तरदाई असेल आणि आपल्या साहकानी गैरवर्तुनक किंवा शिस्त भंग केल्यास त्याच्या निदर्शनास आल्यास प्रकरणाचा अहवाल, व्यवस्थापण्याच्या मुख्य कार्याधिका-याकडे पाठविल

ड) आपल्या सहाय्यकांच्या कामाची वहीत नोंद ठेविल

ज) पर्यवेक्षक किंवा शिक्षक किंवा दोघेही त्याच्या आठवड्यातून कमीत कमी दोन पाठाचे निरक्षण करील आणि त्याची नोंद ठेवील. उपमुख्याध्यापक किंवा पर्यवेक्षक/ दोघानी ठेवलेल्या रोज वह-याची ठरविक कालातरागणिक तपासणी करील

के) आपल्या शाळेतील विध्यार्थायामधे जातीय सलोखा आणि सदभाव राहिल आणि विध्यार्थायामधे त्याची जात/ त्याचा समाज याच्या आधारे कोणत्याही प्रकारचा भेदभाव केला जाणार नाही, अशी खात्रीशीर तजबीज करील

ल)शासनाने आयोजित केलेल्या कोणत्याही परीक्षेसाठी आणि महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने/विभागिय मंडळाने माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेसाठी तसी नियुक्ती केल्यास परीक्षा चालक/उपचालक पर्यवेक्षक म्हणून काम पाहिलं आणि शासनाने/ मंडळाने त्या परीक्षांच्या संदर्भत विहित केलेल्या नियमानुसार कार्यक्षमता आणि शिस्त राखणे याबद्दल जबाबदार राहिल.

म) शासनाने आयोजित केलेल्या कोणत्याही परीक्षेसाठी आणि माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र, उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षेसाठी परीक्षक किंवा सहायक शिक्षक/नियामक/प्रमुख नियामक /प्रशनिक(पेपर सेंटर)किंवा तज्ञ म्हणून काम करील. आणि शासनाकडून महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ किंवा विभाग मंडळ - - - २ - - -

याच्याकडून सोपवण्यात येईल असे अन्य काम करील या बाबत शासनाने मंडळाने त्या संदर्भात विहित केलेल्या नियमानुसार कार्यक्षमता आणि शिस्त पालन यासाठी जबाबदार राहिल.

न) आपल्या शाळेच्या कर्मचा-यांना नेमितीक रजा मंजूर करील

ओ) खात्याच्या निर्देशानुसार शाळेच्या वस्तूचा कायदेशीर तर्हेने उपयोग करण्यास जबाबदार राहिल. आणि सर्व साधारण व्यवस्थापक वर्गच्या निरनिराळ्या परीक्षा आणि विशेषकरून खात्याच्या गरजेनुसार सुरळीतपणे पार पाडण्यासाठी पूर्ण साह्य होईल

प)शाळा समिती विद्या परिषद यांच्या बैठका बोलवण्याची व्यवस्था करेल

क्य) खात्येने आणि राज्य मंडळाने/ विभागिय मंडळाने वेळोवेळी मागीतलेली सर्व माहिती वक्तशीर पने पुरवील.

र) शाळेच्या प्रत्येक प्रकारच्या मालमंतेचे योग्य रित्या काळजी घेतली जात आहे आणि शाळेचा परिसर,वास्तू स्वच्छ व नीटनेटकी ठेवली जात आहे याची खात्रीशीर तजबीज करण्यास जबाबदार राहिल, अशा मालमेताला पोचलेल्या नुकसानीचे व्रत तो योग्य त्या प्राधिक-याकडे करील कळवील

स)आपल्या शाळेतील कर्मचारी याची सेवा पुस्तके ठेवण्यास व त्या मधे नियत कालिक नोंदी करून त्या साक्षाकित करण्यास जबाबदार राहिल

ट) आपल्या शाळेतील कर्मचा-यची जेष्ठता सूची तयार करण्यास आणि जतन करून ठेवण्यास व्यवस्थापण वर्गास साह्य करील

ड) कर्मचा-यची गोपनीय अहवाल तयार करण्यास आणि कर्मचा-यांना प्रतिकूल शरे कळविण्यास जबाबदार राहिल

वा) नियमानुसार अवश्यक असल्याप्रमाणे शाळेचा कर्मचारी वर्ग पुरेसा असल्याचे किवा नसल्याचे शाळा समितीच्या नजरेस आणून देईल आणि काही कमतरता असल्यास शक्य तितक्या लवकर ती दूर करण्याचा प्रयत्न करील.

क्ष) राज्य शासन संचालक, उप संचालक किवा प्रकरण परत्वे,शिक्षण अधिकारी त्या शिक्षण संबंध सांगेल अशी इतर कामे करील आणि त्या संबंधी तो देईल त्या सूचनांचे पालन करील.

य) दिशा पाठ्यक्रम शिकून घेईल आणि ते येश्स्वीरित्या पूर्ण करील.

अर्थिक बाबीच्या संबंधतील कर्तव्ये

मुख्याध्यापक पुढील गोष्टीसाठी जबाबदार असेल

अ)व्यवस्थापण वर्गाने दिलेल्या सुचनांच्या अधिन्तेने गरीब व पात्र विद्यार्थी यांना फी माफी मंजूर करणे

ब)ज्या विद्यार्थी यांना पूर्वे माध्यमिक व माध्यमिक शाळेच्या शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत त्याच्या सादेर्भात मासिक किंवा प्रकष तत्वे त्रैमासिक बील तयार करणे आणि शिक्षण अधिका-याकडे ती सादर करणे

क) पूर्वे माध्यमिक व माध्यमिक शाळातील संबंधतील विद्यार्थी यांना शिष्यवृत्ती रक्कम तत्पेर्तने देणे

ड)फी भरणा-या विध्या-याची फी प्रत्येक महिन्याला गोळा करणे आदि खात्याने विहित केलेल्या तारखेपूर्वी सहकारी बँक खात्यात ती जमा करावी

ई) माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र, उच्च माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा याबद्दल ची परीक्षा फी स्वीकारने आणि प्रवेश अर्जाची तपासनी करणे महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने/विभागिय मंडळ याच्या सचिवाने नेमून दिलेल्या तारखेच्या दिवशी/ त्यापूर्वी फी ची रक्कम भरणे व अर्जे सादर करणे परीक्षा फी चा हिशेब ठेवने आणि निनिदिष्ट केलेल्या कालमयदिच्या आत मंडळला अंतिम हिसेबाचा अहवाल पाठीवने

फ)अन्य कोणत्याही कारणासाठी वेतनवाढ रोखलेली असल्यास कर्मचा-याला नियत तारखेपासून वेतनवाढ देणे

ग) शाळेची मासिक वेतन बील तयार करणे आणि शिक्षण अधिका-याने त्या बाबतीत विनीदिष्ट केलेल्या दिनाकापूर्वी ती समूर्णपने तपासून व त्यावर सही करून ती शिक्षण अधिका-याला सादर करणे

ह)आपल्या शाळेतील कर्मचा-याची पूरक वेतन दिले तयार करणे आणि शिक्षण अधिका-याने या बाबतीत विनीद्रष्ट केलेल्या दिनाका पूर्वी ती तपासून व त्यावर सहा करून ती शिक्षण अधिका-याला सादर करणे

ई) शिक्षण अधिका-या कडून एखादे बीजक (इनव्हानसड)मिळाल्या नंतर कर्मचा-याच्या वेतनातून त्या रकमा वसूल करून भरणा करणे अथवा त्याच्या कडून वेतन बील किंवा पूरक वेतन बील आल्यावर वेतानाच्या रकमेचे तत्परतेणे सविधरन करणे

ज)शाळेच्या रोखड वहीत नोंदी करणे आणि रोजच्या रोज ती अद्यावत करून ती साक्षाकित करणे

क)सत्र फी चे हिशेब आणि इतर अशासकीय व्यवहारचे हिशेब ठेवने आणि ते नियमितपने अद्यावत करणे

ल) खात्यात त्याच प्रमाणे लेखी परीक्षा विभागाने पाठविलेल्या लेखा परीक्षा टिपण्याना तत्परतेने उतरं देणे
म)दिशा निदेशन पाठ्यकर्माचे शिक्षण घेणे व ते येशस्वीरित्या पूर्ण करणे

उपमुख्याध्यापकाची कर्तव्ये

उपमुख्याध्यापक हा स्वतः ज्या वर्गाला किवा वर्गाना शिकवितो त्या वर्गाच्या बाबतीत शिक्षक म्हणून पार पाडावयाच्या त्याच्या कर्तव्य व्यतिरिक्त आणि मुख्याध्यापकाने वेळोवेळी प्रसुत केलेल्या अशा कोणत्याही सुचानच्या अधीनतेणे -

- १) उपमुख्याध्यापकाडे जो वर्ग किवा जे वर्ग असतील त्यांच्या संबंधातील त्यांची कर्तव्य पार पाडण्याच्या कामी तो मुख्याध्यापकास साहाय्य करील.
- २) आपल्या खात्यातील शिक्षकांच्या संबंधात तो रोज वही ठेवील प्रत्येक आठवड्यात किमान एक पर्यवेक्षक किवा शिक्षकांच्या पाठाचे निरीक्षण करील आणि त्याच्या अभिलेख ठेवील आणि पर्यवेक्षकाच्या तयार केलेल्या रोज वहीची नियतकालिक तपासणी करेल.
- ३) शाळा प्रमुख देईल अश्या सूचनांच्या अधिनतेने आपल्या खात्यातील शिक्षकांनी केलेल्या कार्याचे निरीक्षण करील आणि त्याची वर्तुणूक शिस्तपालन आणि कार्यक्षमता यासाठी जबाबदार राहील.
- ४) शासनाने आयोजित केलेल्या कोणत्याही परीक्षेसाठी आणि एस एस सी, एच एस सी, महाराष्ट्र मंडळाकडून नीयुक्ती केल्या गेल्यास परिक्षा चालक किवा परीक्षा उपचालक किवा पर्यवेक्षक काम पाहिलं कार्यश्र्मता आणि शिस्तपालन यासाठी तो जबाबदार राहील
- ५) शासनाने आयोजित केलेल्या परीक्षेसाठी एस एस सी, एच एस सी साठी प्राथमिक, सामिषक, परीक्षक इ कामे करील किवा तज्ज्य म्हणून काम करील. आणि शासनाकडून महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ किवा विभागीय मंडळ याच्याकडून सोपण्यात येतील अशी अन्य कामे करील आणि याबाबत शासनाने किवा मंडळाने त्या सदर्भात विहित केलेल्या नियमानुसार कार्यक्षमता आणि शिस्त पालन यासाठी तो जबाबदार राहील
- ६) मुख्याध्यापक शिक्षण समधाने त्यास सांगेल अशी इतर कामे करील आणि त्या सम्बधी तो देईल अशा सुचनाचे पालन करील
- ७) शाळा प्रमुखाच्या निदेशानुसार शाळेच्या एका पाळीकरिता जबाबदार राहील
- ८) दिशा निदेशन(ओरिएनटेशन) पाठ्यक्रम शिकून घेईल आणि ते येशस्वीरित्या पूर्ण करील.

९) शिक्षण व शाळेचे प्रशासन या सम्बधाने मुख्याध्यापक त्यास वेळोवेळी सांगले अशी कामे करील आणि त्या सम्बधि तो देईल अशा सुचनाचे पालन करील

पर्यवेक्षकाची कर्तव्य

पर्यवेक्षक हा स्वतःच्या ज्या वर्गाला किवा वर्गाना शिकवितो त्या वर्गाच्या बाबतीत शिक्षक म्हणून पार पाडावयाच्या त्याच्या कर्तव्य व्यतिरिक्त आणि मुख्याध्यापकाने किवा वेळोवेळी प्रसुत केलेल्या अशा कोणत्याही सुचानच्या अधीनतेणे

- १) पर्यवेक्षकाकडे जो वर्ग किवा जे वर्ग दिलेले असतील त्यांच्या संबधातील कर्तव्य पार पाडावयाच्या कामी मुख्याध्यापकास किवा उपमुख्याध्यापकास साह्य्य करील.
- २) आपल्या अखात्यातील रोजवही ठेवील
- ३) आठवड्यातुन किमान एगदा एका शिक्षकाच्या पाठाचे निरीक्षण करील आणि त्याचा अभिलेख ठेवील
- ४) मुख्याध्यापकास व उपमुख्याध्यापकास देईल अशा सुचानाच्या अधीनतेणे आपल्या अखात्यातील शिक्षकानी केलेल्या कामाचे पर्यवेक्षण करील आणि त्याची वर्तुनक शिस्त पालन आणि कार्यक्षमता याबद्दल तो जबाबदार असेल
- ५) मुख्याध्यापकास व उपमुख्याध्यापकास शिक्षण संबधाने त्यास सांगेल अशी कामे करील आणि त्या संबधी तो देईल अशा सुचानाचे पालन करेल
- ६) दिशा निदेशन(ओरिएनटेशन) पाठ्यक्रम शिकून घेईल आणि ते येशस्वीरित्या पूर्ण करील

शिक्षकाची कर्तव्य

मुख्याध्यापकास व उपमुख्याध्यापकास/ पर्यवेक्षक वेळोवेळी देईल अशा सुचानच्या अधीनतेणे शिक्षक-

- १) आपल्या हवाली असलेल्या विध्यार्थी यांचे शिक्षण कार्यक्षम रीतीने आणि प्रभावी पणे होण्यास जबाबदार असेल
- २) शाळेत वक्तशिरपणे हजर राहिल आणि विहित करण्यात आलेल्या शाळेच्या तासामधे शाळेत उपस्थित राहिल. अद्यापन/वगार्चे काम या कडे संपूर्ण लक्ष पुरवील आणि महिन्यच्या शेवटच्या दिवशी संपलेल्या महिन्यच्या नोंद वह्या पूर्ण करण्यासाठी पुढील महिन्यासाठी नोंदवह्या तयार करण्यासाठी आणि मुख्याध्यापकास आवश्यक असेल त्या प्रमाणे इतर मासिक नोंद वह्या व अहवाल तयार करण्यासाठी कमीतकमी ३ तास इतका वेळ देईल. - - - ७ - -

-

३] विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितिचा अभिलेख ठेवील.

४] आपल्या शाळेतील उपस्थिती कायम ठेवण्यासाठी त्यात सुधारणा करण्यासाठी शक्य ते सर्व प्रयत्न करील

५] आपल्या हवाली असलेल्या विद्यार्थ्यांची कोणतीही फी असल्यास ती वसूल करील आणि मुख्याध्यापक निर्देश देईल त्या प्रमाणे अशा फी ची वसूल झालेली रक्कम त्यांच्या पुढे सुपूर्त करील \

६] मुख्याध्यापकस आवश्यक असेल त्या प्रमाणे आवश्यक त्या नोंदवह्या आणि इतर अभिलेख बिनचूक व्यवस्थित ठेवण्यास तो जबाबदार असेल.

७] शाळेच्या कामाचे सर्व साधारण आयोजन करणे, नियात्कालीन व सहामाही परीक्षा घेणे.सहशालेय कार्यक्रम आयोजित करणे.याबाबतीत उपमुख्याध्यापाकास आवश्यक असेल त्या प्रमाणे त्याला मदत करील.

८] विद्यार्थ्यांमध्ये स्वच्छता व टापटीप या सवयी लावण्यास आणि शिस्तबद्ध वर्तनाबद्दल आदरभावना जोपासण्यास जबाबदार राहिल त्या प्रयोजनासाठी आयोजित केलेल्या कार्यक्रमात सहभागी होईल.\

९] आपल्या विद्यार्थ्यांमध्ये जातीय सलोखा व सदभाव वाढीला लावील आणि कोणत्याही विद्यार्थ्यांवर त्याचा धर्म, जात, समाज यांच्या आधारे कोणताही भेदभाव केला जाणार नाही अशी खबरदारी घेईल

१०] शैक्षणिक वर्षाच्या अगदी प्रारंभी आणि शक्यतो तोवर शैक्षणिक वर्ष सुरु झाल्यापासून एका आठवड्यात विषयावर आणि वर्गावर वार्षिक घटक योजना तयार करील.

११] आपला अध्यापन कार्यक्रम तयार करील.आणि खाली दर्शवल्याप्रमाणे त्याची साक्षिपात नोंद ठेवील

अ] [एक]तारीख, [दोन]वर्ग,[तीन]विषय

ब] अध्यापनाच्या कालावधीमध्ये शिकवावयाचा घटक [पूर्ण करावयाचा अभ्यासक्रम]

क] अभ्यास विषयाच्या स्वरूपावर अवलंबून ज्यावर जोर देणे आवश्यक आहे. अशे शब्द, वाक्यप्रयोग,वाक्यप्रचार, कल्पना, तत्वे,घटना, यासारखे ठळक मुद्दे

ड] अध्यापनाची साधने किंवा प्रयोग निर्देशन, कोणतीही असल्यास

इ] लिखाणाचे काम, पठन, ठळक वाचन यासारख्या गृहपाठाचे स्वरूप

१२] विशेषता भूगोल ,इतिहास , विज्ञान, गणित, वाङ्मय, इ.सारख्या विषयामधील घटक सादर करताना शाळेत उपलब्ध असलेल्या अध्यापन/अध्ययन सामग्रीचा वापर करील.विज्ञान शिक्षक विहित अभ्यासक्रमावर हुकुम सर्व प्रयोग करून दाखविण.आणि विद्यार्थ्यांकडून सर्व प्रात्यक्षिकाचे काम करून घेईल. - - - ८ - - -

१३) कामाच्या असलेल्या प्रत्येक आराखड्या प्रमाणे काम करील आणि त्यात कोणत्याही त्रुटी राहिल्या तर प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीस संबंधित मुखाध्यापक किंवा उपमुखाध्यापक, पर्यवेक्षक याच्याशी विचार विनिमय करून असलेल्या त्रुटी किंवा उणीवा दूर करणेसाठी उपाय योजिले

१४] विद्यार्थ्यांना आठवड्यात अभ्यास नेमून देईल त्यामुळे संपूर्ण वर्षात प्रत्येक विद्यार्थ्याला प्रत्येक विषयातील आठवड्याची म्हणून ३० नेमीन अभ्यासकामे पूर्ण करणे शक्य होईल. परंतु एखाद्या विषयांचा एक भाग नेमून दिलेला असेल.

उदा:- सामाजिक अभ्यास (सोशल स्टडीज) विषयापैकी इतिहास / भूगोल अथवा भौतिक विज्ञानापैकी भौतिकशास्त्र किंवा रसायनशास्त्र इ. तर अन्य बाबतीत त्या विशिष्ट भागाच्या बाबतीत नेमीव अभ्यासक्रमाची संख्या तेवढ्या प्रमाणांत कमी होईल.

१५] विद्यार्थ्यांना नेमून दिलेल्या सामान्यपणे एक आठवड्याआड अशा आठवड्याच्या गृहपाठांची चिकित्सकपणे तपासनी करील.वर्गामध्य ५० पेक्षा अधिक विद्यार्थी असतील तर त्या शिक्षकाचे संपूर्ण वर्षामध्य १५ च्या एवजी १२ गृहपाठ तपासले तरी चालेल.

१६] प्रत्येक सत्रामध्ये प्रश्नपत्रिका तयार करून एक वस्तुनिष्ठ पद्धतीची चाचणी घेईल. आणि पंधरवाड्याच्या आत तपासणी केलेल्या उत्तरपत्रिका विद्यार्थ्यांना परत करील.

१७] मुख्याध्यापकाने तयार केलेल्या आराखड्याप्रमाणे त्याला नेमून दिलेल्या विषयामधील सहामाही आणि इतर परीक्षांच्या प्रश्नपत्रिका काडील आणि उत्तरपत्रिका विवेकबुद्धीने तपासिल

१८)शासनाने आयोजित केलेल्या कोणत्याही परिक्षेसाठी आणि माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किवा उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किवा उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षेसाठी महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ किवा विभागीय मंडळात नियुक्ती केला गेल्यास परिक्षाचालक किवा परिक्षाउपचालक म्हणून काम पाहिलं आणि शासनाने मंडळानी संबंधीत परिक्षेसाठी विहित केलेल्या नियमानुसार कार्यक्षमता आणि शिस्तपालन यासाठी तो जबाबदार राहिल

१९) शासनाने आयोजित शासनाने आयोजित केलेल्या कोणत्याही परिक्षेसाठी आणि माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किवा उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किवा उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षेसाठी परीक्षा किवा सहायक परीक्षक /नियामक /प्रमुख नियामक /प्रशानिक /म्हणून काम करील आणि शासनाकडून आणि महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ किवा विभागीय मंडळात यांच्याकडून सोपवण्यात येईल असे अन्य काम करील आणि याबाबत शासनाने किवा मंडळाने त्या सादर्भातविहित केलेल्या नियमानुसार कार्यक्षमता आणि शिस्तपालन यासाठी तो जबाबदार राहिल .

२०] दिननिदेशन पाठ्यक्रम शिकून घेईल आणि तो यशस्वीपणे पूर्ण करील.

२१] कामाच्या आणि उपस्थितीच्या विहित वेळामध्ये मुखाध्यापक किंवा उपमुखाध्यापक किंवा पर्यवेक्षक त्यास शिक्षणासंबंधाने सांगेल अशी इतर कामे करेल आणि त्यासंबंधी तो देईल त्या सूचनांचे पालन करील.

श्री वरिष्ठ लेखनिक ,कारंडे.डी.बी.

ऑडिट डिपार्टमेंट सातारा ,रयत शिक्षण संस्था,